

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 1243

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 17 decembrie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 733 din 8 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „ <i>precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv</i> ”	2–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.118. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru aprobarea componenței, regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, precum și a procedurii pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate	5–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 70 din 9 noiembrie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 733**

din 8 octombrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Piraeus Bank România — S.A. din București în Dosarul nr. 320/318/2016 al Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.129D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.637D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 și ale art. 483 din Codul de procedură civilă, excepție invocată de Societatea Tour Logistic Ioana — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 18.372/271/C/2016-R al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele anterior menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 1.637D/2018 la Dosarul nr. 1.129D/2018. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.637D/2018 la Dosarul nr. 1.129D/2018, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că nu există temeiuri pentru care instanța constituțională să își modifice jurisprudența în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 4 iulie 2018 pronunțată în Dosarul nr. 320/318/2016, **Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.**

8. Prin Încheierea din 16 octombrie 2018 pronunțată în Dosarul nr. 18.372/271/C/2016-R, **Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 și art. 483 din Codul de procedură civilă.**

9. Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de Piraeus Bank România — S.A. din București și de Societatea Tour Logistic Ioana — S.R.L. din Oradea în cauze având ca obiect soluționarea unor recursuri.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate elimină posibilitatea formulării recursului pentru cererile evaluabile în bani introduce înainte de publicarea în Monitorul Oficial al României a Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017. Potrivit interpretării date de Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia Curții Constituționale se va aplica doar proceselor începute după publicarea acesteia, fiind creată, în acest mod, o diferență de tratament juridic între justițiabilii care au formulat o cerere de chemare în judecată anterior publicării deciziei, pe de o parte, și justițiabilii care au formulat o cerere de chemare în judecată ulterior acestei date. Interpretarea dată efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018 este neconstituțională. Prin interpretarea obligatorie a dispozițiilor art. 27 și art. 483 din Codul de procedură civilă, în sensul în care decizia ar urma să se aplice doar în litigiile pornite după data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, este lipsită de efecte însăși decizia Curții Constituționale care, potrivit dispozițiilor constituționale, urmează să se aplice în toate procesele în care situația juridică nu este tranșată printr-o hotărâre definitivă la data publicării acesteia.

11. **Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

12. **Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, potrivit încheierilor de sesizare, îl reprezintă prevederile art. 27 — *Legea aplicabilă hotărârilor* și art. 483 — *Obiectul și scopul recursului. Instanța competentă*, prin raportare la Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

17. În ceea ce privește stabilirea obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea reține cele statuate cu valoare de principiu în jurisprudența sa, în sensul că, în exercitarea controlului de constituționalitate, instanța de contencios constituțional trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006; Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012; Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017). De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, determinarea obiectului excepției de neconstituționalitate este o operațiune care, pe lângă existența unor condiționări formale inerente ce incumbă în sarcina autorului acesteia, poate necesita și o apreciere obiectivă a Curții Constituționale, având în vedere finalitatea urmărită de autor prin ridicarea excepției. O atare concepție se impune tocmai datorită caracterului concret al controlului de constituționalitate exercitat pe cale de excepție (Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, precitată).

18. Prin urmare, analizând motivarea excepțiilor de neconstituționalitate, care tinde în mod univoc la critica interpretării dispozițiilor legale ce au făcut obiectul Deciziei nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de instanța supremă, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013, cu referire la sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”. Prevederile legale criticate au următorul cuprins:

— Art. 27 din Codul de procedură civilă: „*Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.*”;

— Art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013: „(2) *În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.*”

19. Se observă că dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 au fost modificate prin art. III pct. 3 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.074 din 18 decembrie 2018. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate în forma anterioară acestei modificări.

20. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 126 alin. (3) privind competența Înaltei Curți de Casație și Justiție de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești și ale art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Curtea observă că, prin Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2019, a constatat că aceste prevederi legale, în interpretarea dată de instanța supremă, sunt neconstituționale. Prin această decizie, paragrafele 66—78, Curtea a reținut că, potrivit interpretării date de instanța supremă prin intermediul hotărârii prealabile, deși dispoziția legală care suprima în mod expres calea de atac a recursului, în privința hotărârilor judecătorești pronunțate în cererile evaluabile în bani de până la 1.000.000 lei inclusiv, a fost constatată neconstituțională, aceasta continuă să fie aplicabilă tuturor litigiilor în curs, înregistrate pe rolul instanțelor anterior datei publicării deciziei de constatare a neconstituționalității. Curtea a statuat că o asemenea soluție interpretativă are semnificația prelungirii în timp a efectelor unei norme constatate neconstituțională, cu consecința aplicării acesteia în cadrul proceselor în curs, ceea ce conduce la încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră efectul imediat și general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale. Curtea a mai reținut că aceste prevederi constituționale, coroborate cu cele cuprinse în art. 147 alin. (1) din Legea fundamentală, instituie o regulă de aplicare în timp a normelor legale constatate neconstituționale, regulă care se aplică în mod prioritar, dată fiind forța juridică superioară a normei constituționale în raport cu normele generale de drept tranzitoriu, cuprinse în acte normative cu forță juridică inferioară (în speță, Codul de procedură civilă), în acord cu principiul supremației Legii fundamentale, cuprins în art. 1 alin. (5) din Constituție.

22. Totodată, Curtea a mai reținut că interpretarea dată prevederilor art. 27 din Codul de procedură civilă, prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, de către instanța supremă este contrară și jurisprudenței Curții Constituționale referitoare la efectele de ordin constituțional ale deciziilor sale. Prin urmare, Curtea a reținut că incidența efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 și în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești, la momentul publicării acesteia — cauze pendinte, în care respectivele dispoziții sunt aplicabile, este în acord cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, dispoziții constituționale pe care se întemeiază expresia obligativității *erga omnes* a interpretării și soluției pronunțate de instanța de contencios constituțional, care implică obligația constituțională a tuturor autorităților de a aplica întocmai deciziile Curții, la situațiile concrete în care normele constatate neconstituționale au incidență (a se vedea și Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016).

23. Invocând jurisprudența sa anterioară, respectiv Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 61, Curtea a reținut că art. 147 din Constituție este, în privința normelor procedurale, de imediată aplicare, având caracter sancționator. Astfel, în interpretarea acestui text constituțional, raportat la normele de procedură civilă, Curtea a constatat că acesta se aplică atât situațiilor pendinte, cât și celor ce se vor naște în viitor, sfera de aplicare a art. 147 alin. (4) din Constituție neputând fi condiționată de faptul că procesul civil a fost pornit anterior sau ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017. Curtea a mai reținut că, prin interpretarea dată normei legale criticate de către instanța supremă, prin hotărârea prealabilă pronunțată, contrar celor statuate printr-o decizie a Curții Constituționale, Înalta Curte a procedat într-un mod contrar comportamentului constituțional loial de care aceasta trebuie să dea dovadă față de jurisprudența instanței constituționale, a cărei respectare constituie una dintre valorile care caracterizează statul de drept (a se vedea Decizia nr. 581 din 20 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 22 septembrie 2016, paragraful 50). De aceea, interpretarea dată de instanța supremă textelor de lege criticate, care este în mod expres contrară considerentului 32 al Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, referitoare la efectele deciziei de constatare a neconstituționalității, este de natură a contraveni efectelor de ordin constituțional ale deciziilor Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme legale, iar o înlăturare a acestor efecte, în cauzele deduse soluționării instanțelor de judecată, echivalează cu nerespectarea principiului constituțional al valorii obligatorii și opozabilității *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale, consacrat de art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală.

24. De asemenea, Curtea a mai reținut că, având în vedere că decizia de constatare a neconstituționalității face parte, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, din ordinea juridică normativă, realizarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unui control de constituționalitate implicit al efectelor acestei decizii, prin raportare la alte norme constituționale incidente, în speță principiul neretroactivității legii civile, echivalează cu încălcarea competenței specifice exclusive a instanței de contencios constituțional, reglementată în art. 146 din Legea fundamentală. În acest sens, așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009), în exercitarea atribuției prevăzute de art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României, și nu are competența constituțională să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora.

25. În concluzie, Curtea a reținut că, în ceea ce privește efectele constatării ca neconstituționale a unei soluții legislative cuprinse într-o normă de procedură, respectiv sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 de lei inclusiv*”, cuprinsă în dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, nu devin incidente prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „*Hotărârile rămân supuse căilor de atac (...) prevăzute de legea sub care a început procesul*”, dat fiind faptul că, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, paragraful 63, neconstituționalitatea este o sancțiune de drept constituțional care se aplică imediat situațiilor pendinte. Astfel, nu se poate ajunge la concluzia că decizia Curții s-ar aplica numai proceselor

pornite după publicarea sa, caz în care, în mod evident, hotărârea susceptibilă a fi recurată este pronunțată după publicarea deciziei. Prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă constituie o normă de procedură de natură legală și nu pot restrânge sfera de aplicare a art. 147 alin. (4) din Constituție. Acceptarea unei asemenea teze ar echivala cu prevalența unei norme legale față de una de rang constituțional și s-ar înfrânge în mod indirect efectul imediat și general obligatoriu al deciziei Curții Constituționale. Or, într-un stat de drept, toate autoritățile publice, atât în aplicarea, cât și în interpretarea normelor infraconstituționale, trebuie să respecte deciziile Curții Constituționale, din moment ce acestea materializează și explicitează exigențele Constituției.

26. Prin aceeași decizie, paragrafele 80—87, Curtea a reținut și încălcarea art. 147 alin. (4) raportat la art. 16 alin. (1) și art. 21 din Constituție, referitoare la principiile egalității în drepturi și accesului liber la justiție. În acest sens, Curtea a reținut că negarea dreptului la exercitarea căii de atac a recursului, prin inaplicabilitatea dispozițiilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, în configurația dată prin constatarea neconstituționalității sintagmei „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 de lei inclusiv*”, pentru o anumită categorie de justițiabili, în funcție de data începerii procesului, este de natură a bloca, în funcție de valoarea pretenției deduse judecării, accesul la calea de atac a recursului, punând *ab initio* cetățenii într-o situație diferită, fără a avea o justificare obiectivă și rezonabilă (a se vedea paragraful 28 din Decizia nr. 369 din 30 mai 2017).

27. În concluzie, în prezenta cauză, față de data invocării prezentelor excepții de neconstituționalitate, care este anterioară pronunțării și aplicării Deciziei nr. 874 din 18 decembrie 2018, și având în vedere soluția de admitere pronunțată de Curtea Constituțională prin această decizie, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, urmează să fie respinsă, ca devenită inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

28. Sub acest aspect, Curtea mai reține faptul că, de principiu, chiar dacă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate este respinsă ca devenită inadmisibilă, în temeiul prezentei decizii, decizia anterioară de constatare a neconstituționalității poate reprezenta motiv de revizuire conform art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 301 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014, paragraful 20, Decizia nr. 497 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 18 noiembrie 2014, paragraful 32, sau Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016).

29. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, se reține că aceasta urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale, dat fiind faptul că, prin Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, anterior citată, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a aceluiași prevederi legale.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, excepție ridicată de Piraeus Bank România — S.A. din București în Dosarul nr. 320/318/2016 al Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și de Societatea Tour Logistic Ioana — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 18.372/271/C/2016-R al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”, excepție ridicată de aceleași părți și în aceleași dosare ale aceluiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Andreea Costin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

pentru aprobarea componenței, regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, precum și a procedurii pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate

Având în vedere Referatul de aprobare al Direcției substanțe periculoase și situri contaminate nr. 125.090/DSPSC din 10.09.2020,

luând în considerare art. 75 lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate,

în baza prevederilor Ordinului ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020 privind aprobarea Metodologiei de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate,

în temeiul prevederilor:

— art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se constituie în cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor Comisia pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, denumită în continuare *Comisia*.

Art. 2. — Se aprobă componența, regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei și procedura pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Desemnarea/Retragerea desemnării asociației profesionale în domeniul protecției mediului pentru atestarea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate se face la propunerea Comisiei și se aprobă de către conducătorul autorității publice centrale pentru protecția mediului în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 4. — Asociația profesională căreia i s-a suspendat activitatea de atestare a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate sau căreia i s-a retras desemnarea nu mai are dreptul de a atesta persoanele fizice sau juridice pentru efectuarea de activități din domeniul gestionării siturilor contaminate.

Art. 5. — (1) Certificatele de atestare emise de o asociație profesională a cărei activitate de atestare a fost suspendată sau a cărei desemnare a fost retrasă rămân valabile pe toată durata pentru care au fost emise, cu condiția respectării de către titulari a condițiilor care au stat la baza emiterii lor.

(2) Titularii de certificate de atestare emise de asociații a căror activitate de atestare a fost suspendată sau a căror desemnare a fost retrasă în condițiile prezentului ordin pot solicita altor asociații desemnate înnoirea certificatelor de atestare.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Mircea Fechet

București, 27 noiembrie 2020.
Nr. 2.118.

ANEXĂ

**COMPONENȚA, REGULAMENTUL DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE
a Comisiei pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor
fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, precum și procedura
pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice
și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate**

**CAPITOLUL I
Componența Comisiei**

Art. 1. — (1) Comisia pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, denumită în continuare *Comisia*, are următoarea structură:

a) directorul direcției de specialitate cu atribuții în domeniul gestionării siturilor contaminate din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor — președinte, membru cu drept de vot;

b) directorul direcției de specialitate cu atribuții în domeniul gestionării siturilor contaminate din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului — vicepreședinte, membru cu drept de vot;

c) reprezentantul direcției de specialitate în domeniul juridic desemnat de către directorul Direcției juridice din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, membru cu drept de vot;

d) reprezentantul direcției de specialitate cu atribuții în domeniul managementului resurselor de apă, desemnat de către directorul Direcției managementul resurselor de apă din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor — membru cu drept de vot;

e) reprezentantul direcției de specialitate cu atribuții în domeniul managementului resurselor de apă, desemnat de către directorul general al Administrației Naționale „Apele Române” — membru cu drept de vot.

(2) Secretariatul Comisiei este asigurat de către un reprezentant al Direcției substanțe periculoase și situri contaminate — Compartimentul situri contaminate din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, desemnat de către director.

(3) Direcțiile de specialitate prevăzute la alin. (1) lit. c)—e) transmit secretariatului Comisiei persoanele desemnate, în termen de 3 zile de la publicarea ordinului în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CAPITOLUL II

Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei

Art. 2. — (1) Comisia are următoarele atribuții:

a) analizează conținutul documentelor și informațiilor din dosarul depus de către solicitant în conformitate cu prevederile art. 173 și art. 174 alin. (2) din Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020;

b) solicită, prin intermediul secretariatului Comisiei, informații suplimentare sau completări, în vederea clarificărilor privind documentația, după caz;

c) solicită asociațiilor profesionale desemnate orice informații și/sau documente cu relevanță pentru modul în care acestea își desfășoară activitatea, precum și informații cu privire la îndeplinirea condițiilor care au stat la baza desemnării lor;

d) propune desemnarea/retragerea desemnării asociației profesionale în domeniul protecției mediului pentru atestarea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate;

e) decide respingerea desemnării asociației profesionale în domeniul protecției mediului pentru atestarea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate;

f) decide suspendarea activității de atestare a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate;

g) analizează raportul de activitate a asociației profesionale în domeniul protecției mediului desemnate;

h) analizează și soluționează contestațiile și sesizările depuse în legătură cu activitatea asociațiilor profesionale desemnate.

(2) Membrii Comisiei semnează/avizează procesele-verbale întocmite de către secretariatul Comisiei.

Art. 3. — Secretariatul Comisiei are următoarele atribuții:

a) verifică documentația depusă de către asociația profesională în domeniul protecției mediului;

b) transmite documentația membrilor Comisiei în format electronic;

c) asigură înregistrarea ședințelor Comisiei și întocmește procesele-verbale;

d) în baza deciziei Comisiei și a procesului-verbal, întocmește documentația privind desemnarea/respingerea desemnării/suspendarea activității de atestare/retragerea desemnării, după caz, a asociației profesionale în domeniul protecției mediului pentru atestarea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate;

e) păstrează solicitarea și documentația depusă de către asociația profesională în domeniul protecției mediului, precum și toate documentele aferente fiecărei ședințe;

f) notifică asociația profesională în domeniul protecției mediului asupra deciziilor stabilite în urma ședințelor Comisiei.

Art. 4. — (1) Comisia se întrunește la sediul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor la solicitarea președintelui sau, după caz, a vicepreședintelui.

(2) Președintele sau, după caz, vicepreședintele Comisiei convoacă ședința cu cel puțin 5 zile înainte de data programată prin distribuirea proiectului ordinii de zi și a propunerilor privind aspectele ce urmează a fi discutate.

(3) Conținutul convocării este stabilit de către președintele sau, după caz, de către vicepreședintele Comisiei.

(4) În convocare se specifică data, locul și ora la care are loc ședința, precum și ordinea de zi.

Art. 5. — (1) Comisia este legal constituită dacă sunt prezenți cel puțin 4/5 din membri prin titulari sau persoane mandatate.

(2) Membrii Comisiei au obligația să transmită secretariatului Comisiei, înainte de ședință, în format letric și electronic, raportul realizat în urma analizării documentelor.

(3) În cazul în care un membru al Comisiei prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. c)—e) nu poate participa la ședința Comisiei, în locul acestuia participă o altă persoană mandatată de către persoana respectivă.

(4) Persoana mandatată prezintă în cadrul ședinței punctul de vedere transmis de către membrul Comisiei și votează conform mandatului dat de către acesta.

(5) Ședințele Comisiei sunt conduse de către președintele Comisiei sau, după caz, de către vicepreședintele Comisiei.

(6) Lucrările fiecărei ședințe a Comisiei sunt consemnate într-un proces-verbal.

(7) Deciziile vor fi luate cu majoritatea simplă a voturilor.

Art. 6. — (1) Lucrările Comisiei nu sunt publice.

(2) Comisia poate decide invitarea la lucrările sale a reprezentanților asociațiilor profesionale sau a experților, dacă prezența acestora este necesară pentru clarificarea unor aspecte care țin de desemnarea, atestarea sau activitatea desfășurată.

CAPITOLUL III

Procedura pentru desemnarea asociațiilor profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate

Art. 7. — (1) Secretariatul Comisiei preia documentația depusă de către asociația profesională în domeniul protecției mediului și verifică dacă aceasta este completă, în conformitate cu art. 173 și art. 174 alin. (2) din Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020.

(2) Dacă documentația depusă este completă, secretariatul Comisiei o transmite membrilor Comisiei, în format electronic, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

(3) În cazul în care documentația depusă nu este completă, în conformitate cu prevederile art. 173 și art. 174 alin. (2) din Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020, secretariatul Comisiei solicită completări asociației profesionale pentru protecția mediului, în termen de 3 zile lucrătoare.

(4) Adresa prin care se solicită completarea documentației se semnează de către președinte sau, după caz, de către vicepreședintele Comisiei.

(5) Termenul de completare a documentației este de 10 zile lucrătoare de la primirea de către asociație a solicitărilor din partea Comisiei.

(6) Dacă asociația profesională pentru protecția mediului nu aduce completările solicitate în termenul prevăzut, secretariatul Comisiei notifică președintele Comisiei, iar acesta aduce la cunoștință membrilor Comisiei în vederea luării deciziei de respingere a solicitării asociației profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate.

(7) Termenul prevăzut la alin. (5) poate fi prelungit la solicitarea scrisă a asociației profesionale, prin prezentarea unor motive justificate.

(8) Orice decizie luată de către membrii Comisiei este transmisă către asociația profesională în domeniul protecției mediului prin intermediul secretariatului Comisiei.

(9) Orice document prevăzut la alin. (8) care este transmis solicitantului trebuie să fie semnat de către președintele Comisiei sau, după caz, de către vicepreședintele Comisiei.

(10) În cazul în care persoana desemnată să asigure secretariatul Comisiei nu poate participa la ședința Comisiei, președintele sau, după caz, vicepreședintele desemnează un secretar de ședință, care poate să fie dintre persoanele prezente și care va consemna cele discutate și decise în procesul-verbal, semnat de către membrii Comisiei.

Art. 8. — (1) Comisia se întrunește la solicitarea președintelui Comisiei sau, după caz, a vicepreședintelui Comisiei în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea convocării transmise de către secretariatul Comisiei, în conformitate cu art. 4 alin. (2).

(2) Secretariatul Comisiei transmite membrilor Comisiei, prin e-mail sau în format letric, convocarea ședinței, în care se specifică data, modalitatea de susținere și ora la care are loc ședința, precum și ordinea de zi.

(3) Ședințele Comisiei se desfășoară fie la sediul autorității publice centrale pentru protecția mediului, respectiv Bulevardul Libertății nr. 12, sectorul 5, București, fie on-line.

(4) Membrii Comisiei au obligația să transmită secretariatului Comisiei, înainte de ședință, în format letric și electronic, raportul realizat în urma analizării documentelor.

(5) În cadrul ședinței, membrii Comisiei susțin raportul menționat la alin. (4).

(6) În cazul în care membrul Comisiei prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. a) sau b) nu poate participa la ședința Comisiei, vicepreședintele Comisiei sau, după caz, președintele Comisiei participă în locul acestuia, prezintă în cadrul ședinței punctul de vedere transmis și votează conform mandatului dat.

(7) În cazul în care un membru al Comisiei dintre cei prevăzuți la art. 1 alin. (1) lit. c)—e) nu poate participa la ședința Comisiei, în locul acestuia participă o altă persoană mandată de către membrul titular respectiv.

(8) Persoana mandată prezintă în cadrul ședinței punctul de vedere transmis de către membrul Comisiei și votează conform mandatului dat de către acesta.

(9) Ședințele Comisiei sunt conduse de către președintele Comisiei sau, după caz, de către vicepreședintele Comisiei.

(10) Aspectele discutate și deciziile luate în cadrul ședinței sunt consemnate într-un proces-verbal întocmit de către secretariatul Comisiei.

(11) În termen de maximum 3 zile lucrătoare, secretariatul Comisiei întocmește procesul-verbal al ședinței și îl transmite membrilor acesteia.

(12) Dacă în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea procesului-verbal nu sunt transmise comentarii, observații și/sau completări, conținutul procesului-verbal se consideră acceptat.

Art. 9. — Solicitarea de desemnare a unei asociații profesionale în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate este respinsă dacă în urma analizării documentelor depuse reiese că aceasta nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 173 și art. 174 alin. (2) din Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020.

CAPITOLUL IV

Analizarea activității asociației profesionale desemnate

Art. 10. — (1) Comisia de atestare analizează activitatea desfășurată de către asociațiile profesionale desemnate în domeniul protecției mediului în vederea atestării persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate.

(2) În vederea analizării activității, asociațiile profesionale desemnate sunt obligate să pună la dispoziția Comisiei, la cererea acesteia, orice fel de informații solicitate.

(3) Persoanele fizice sau juridice se pot adresa Comisiei pentru sesizări sau contestații cu privire la activitatea asociației profesionale.

(4) În vederea soluționării sesizărilor sau contestațiilor depuse, Comisia solicită părților implicate informații și documente relevante, pe care acestea sunt obligate să i le pună la dispoziție.

(5) Dacă în urma analizării documentelor și informațiilor primite Comisia constată realitatea celor semnalate, aceasta va dispune remedierea aspectelor respective, sub rezerva suspendării activității de atestare a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate sau retragerii desemnării.

CAPITOLUL V

Suspendarea activității de atestare sau retragerea desemnării asociației profesionale în domeniul protecției mediului pentru atestarea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate

Art. 11. — (1) Unei asociații profesionale desemnate în conformitate cu prevederile prezentei anexe i se suspendă activitatea de atestare a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate sau i se retrage desemnarea de atestare a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate, după caz, în următoarele condiții:

a) în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 173 și art. 174 alin. (2) din Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020;

b) în cazul în care nu prezintă Comisiei, la solicitarea acesteia, documentele și informațiile cu privire la activitatea desfășurată;

c) în cazul în care în urma analizării documentelor și informațiilor prezentate Comisia constată abateri de la procedura de atestare, codul de etică și regulamentul de organizare și funcționare prevăzute la art. 174 alin. (2) lit. b), d) și e), precum și nerespectarea prevederilor art. 178 alin. (1) și (3) din Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 1.423/3.687/2020;

d) în cazul refuzului remedierii unor neconformități constatate de către Comisie ca urmare a analizării documentelor, informațiilor sau a sesizărilor întemeiate referitoare la activitatea desfășurată de asociația profesională.

(2) Suspendarea activității de atestare a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor contaminate se menține din momentul comunicării deciziei de suspendare până la momentul remedierii neconformităților care au stat la baza emiterii acesteia, dar nu mai mult de 60 de zile, după care desemnarea este retrasă.

(3) Decizia de suspendare a activității de atestare este emisă de către Comisie.

(4) Propunerea de retragere a desemnării se face de către Comisie și se aprobă de către conducătorul autorității publice centrale pentru protecția mediului în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 70**din 9 noiembrie 2020**

Dosar nr. 2.275/1/2020

Corina-Alina Corbu — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Laura-Mihaela Ivanovici — președintele Secției I civile

Marian Budă — președintele Secției I civile

Beatrice Ioana Nestor — judecător la Secția I civilă

Mihaela Tăbârcă — judecător la Secția I civilă

Georgeta Stegaru — judecător la Secția I civilă

Carmen Elena Popoiag — judecător la Secția I civilă

Mioara Iolanda Grecu — judecător la Secția I civilă

Valentina Vrabie — judecător la Secția a II-a civilă

Veronica Magdalena Dănăilă — judecător la Secția a II-a civilă

Carmen Trănica Teau — judecător la Secția a II-a civilă

Ruxandra Monica Duță — judecător la Secția a II-a civilă

Cosmin Horia Mihăianu — judecător la Secția a II-a civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.275/1/2020, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul magistrat-asistent Cristian Balacciu, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă, în Dosar nr. 1.682/300/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, fiind comunicat părților, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; apelantul a depus un punct de vedere la raport, în termenul legal, prin care a susținut că sesizarea este admisibilă; Uniunea Națională a Barourilor din România a depus un memoriu prin care a arătat că avocatul poate da dată certă unui înscris sub semnătură privată.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a dispus, prin Încheierea din 3 decembrie 2018, în Dosarul nr. 1.682/300/2018,

sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

— *Dacă anterior datei de 29 mai 2018, când, conform Hotărârii Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 325 din 17 februarie 2018, a fost pus în funcțiune Registrul național al actelor atestate de avocat, prevăzut de art. 3 alin. (3) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Registrul de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat era conform legii un registru public;*

— *Dacă dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, ce prevăd atestarea datei unui înscris de către avocat, se interpretează în sensul că avocatul poate da dată certă unui înscris sub semnătură privată.*

II. Dispozițiile legale ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile**8. Codul civil**

Art. 2.157. — „(1) În ceea ce privește obligația de restituire, contractul de comodat încheiat în formă autentică sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă constituie titlu executoriu, în condițiile legii, în cazul încetării prin decesul comodatarului sau prin expirarea termenului. (...)”

Art. 2.165. — „Dispozițiile art. 2.157 alin. (1) se aplică în mod corespunzător și împrumutului de consumație.”

9. Codul de procedură civilă

Art. 278. — „(1) Data înscrisurilor sub semnătură privată este opozabilă altor persoane decât celor care le-au întocmit, numai din ziua în care a devenit certă, prin una dintre modalitățile prevăzute de lege, respectiv:

1. din ziua în care au fost prezentate spre a se conferi dată certă de către notarul public, executorul judecătoresc sau alt funcționar competent în această privință; (...)

3. din ziua când au fost înregistrate într-un registru sau alt document public;”

Art. 638. — „(1) Sunt, de asemenea, titluri executorii și pot fi puse în executare silită: (...) 4. titlurile de credit sau alte înscrisuri cărora legea le recunoaște putere executorie. (...)”

Art. 641. — „Înscrisurile sub semnătură privată sunt titluri executorii, numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, în cazurile și condițiile anume prevăzute de lege. Orice clauză sau convenție contrară este nulă și considerată astfel nescrisă. Dispozițiile art. 664 și următoarele sunt aplicabile.”

10. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 51/1995)

Art. 3. — „(1) Activitatea avocatului se realizează prin: (...) c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare; (...)

(3) Avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite conform alin. (1) lit. c) și d), cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor. În termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor prevăzute la alin. (1), avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați potrivit alin. (1) lit. c) și d), conform

procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozabilității față de terți.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin contestația înregistrată pe rolul Judecătoriei Sectorului 2 București la data de 29 ianuarie 2018 cu nr. 1.682/300/2018, contestatorul A i-a chemat în judecată pe intimații B și C, solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, să dispună:

a) anularea Încheierii din 27 decembrie 2017, pronunțată de Judecătoria Sectorului 2 București în Dosarul nr. 29.683/300/2017, prin care a fost încuviințată executarea silită a contractului de împrumut nr. x din 13 decembrie 2012, atestat de avocat Y, cu nr. z din 13 decembrie 2012, în Dosarul execuțional nr. x/2017 al Biroului Executorului Judecătoresc M;

b) anularea tuturor actelor subsecvente din Dosarul execuțional nr. x/2017 și a executării silite înseși;

c) întoarcerea executării silite prin restabilirea situației anterioare, sub forma restituirii sumelor executate;

d) suspendarea executării silite până la soluționarea contestației la executare;

e) obligarea intimaților la plata cheltuielilor de judecată.

12. În motivare s-a arătat că între contestator, în calitate de împrumutat, și autorul intimațiilor, în calitate de împrumutător, s-a încheiat Contractul de împrumut nr. x din 13 decembrie 2012 pentru suma de 139.912 lire sterline, atestat de avocat Y, cu nr. x din 13 decembrie 2012.

13. Contestatorul a subliniat că respectivul contract, în baza căruia a fost declanșată executarea silită împotriva sa, nu reprezintă un titlu executoriu, întrucât nu este înregistrat într-un registru public. În acest sens, a menționat că registrul de înregistrare al actelor juridice atestate de avocat nu constituie un registru public.

14. Singurul registru public al avocaților este Registrul de asistență judiciară, însă contractul de împrumut nu a fost înscris în acest registru, avocatul fiind cel care a atestat identitatea părților, consimțământul și data actului.

15. În drept, contestația a fost întemeiată pe dispozițiile art. 712 din Codul de procedură civilă.

16. Intimații au depus întâmpinare, prin care au solicitat respingerea contestației, susținând că un contract de împrumut atestat de avocat constituie titlu executoriu, conform legislației în vigoare. În plus, prezentarea contractului de împrumut executorului judecătoresc și încuviințarea executării silite atestă caracterul executoriu al contractului respectiv.

17. Au mai subliniat că partea adversă nu neagă încheierea, conținutul și semnarea contractului de împrumut, ci doar executarea silită a acestui contract, recunoscând astfel contractul în integralitate.

18. Prin Sentința civilă nr. 4.161 din 20 aprilie 2018, Judecătoria Sectorului 2 București a respins contestația la executare și cererea de întoarcere a executării silite, ca neîntemeiate; a respins cererea de suspendare a executării silite, ca inadmisibilă.

19. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că între contestator, în calitate de împrumutat, și autorul intimațiilor, în calitate de împrumutător, s-a încheiat Contractul de împrumut nr. x din 13 decembrie 2012 pentru suma de 139.912 lire sterline, termenul de restituire fiind de 2 ani, cu posibilitatea prelungirii acestui termen prin acordul scris al împrumutătorului. Aceeași instanță a constatat că respectivul contract a fost atestat de avocat în temeiul Legii nr. 51/1995, conform mențiunii exprese aplicate pe acesta.

20. Prin cererea de executare silită depusă de intimați la data de 12 decembrie 2017, în calitate de moștenitori ai împrumutătorului, s-a solicitat punerea în executare a

contractului anterior menționat, fiind deschis Dosarul execuțional nr. x/2017, pe rolul Biroului Executorului Judecătoresc M.

21. S-a mai reținut că, prin Încheierea din 27 decembrie 2017, Judecătoria Sectorului 2 București a dispus, în Dosarul nr. 29.683/300/2017, încuviințarea executării silite împotriva contestatorului, în temeiul contractului de împrumut.

22. De vreme ce dispozițiile art. 2.165 și art. 2.157 alin. (1) din Codul civil prevăd că un contract de împrumut cu dată certă constituie titlu executoriu independent de alte cerințe, este lipsită de relevanță înregistrarea contractului de împrumut într-un registru public, Codul civil neimpunând o asemenea cerință.

23. Instanța de executare a apreciat că nu este incident art. 641 din Codul de procedură civilă, întrucât acest text de lege constituie dreptul comun în materie de înscrisuri sub semnătură privată, fiind aplicabil numai în situația în care alte legi nu au conferit calitatea de titlu executoriu înscrisului ce se execută.

24. Or, dispozițiile art. 2.165 și art. 2.157 alin. (1) din Codul civil au natura unor norme speciale față art. 641 din Codul de procedură civilă și nu condiționează calitatea de titlu executoriu de înregistrarea sa într-un registru public, ci exclusiv de existența datei certe. Odată stabilită natura juridică de normă specială, devine aplicabilă regula de interpretare conform căreia normele speciale se aplică cu prioritate și nu pot fi abrogate implicit prin norme generale ulterioare.

25. Ca atare, simpla existență a datei certe este suficientă pentru ca actul de împrumut să constituie titlu executoriu.

26. După evocarea art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, prima instanță a reținut că atât doctrina, cât și jurisprudența au statuat că acest text de lege se interpretează în sensul că avocatul poate conferi dată certă unui înscris.

27. Aplicând regula conform căreia o normă trebuie interpretată în sensul în care poate produce efecte juridice, rezultă că avocatul poate conferi dată certă unui înscris, în temeiul legislației speciale.

28. Dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 nu trebuie raportate la cele ale art. 278 din Codul de procedură civilă, cât timp norma specială se aplică cu prioritate și instituie un caz de atribuire a datei certe.

29. Chiar dacă s-ar admite că ar trebui respectate și dispozițiile art. 641 din Codul de procedură civilă, este îndeplinită cerința înregistrării contractului într-un registru public.

30. Astfel, simplul fapt că în anul 2012 nu exista un registru electronic de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat, acesta fiind înființat ulterior, nu conduce la neîndeplinirea cerinței de înregistrare a contractului într-un registru public, cât timp registrul exista anterior în format fizic și putea fi consultat, modelul acestuia fiind prezentat în anexa nr. XVIII a Statutului profesiei de avocat.

31. Împotriva sentinței primei instanțe, contestatorul a declarat apel, prin care a solicitat schimbarea sentinței atacate, în sensul admiterii contestației.

32. În motivarea căii de atac a susținut că avocatul nu poate conferi dată certă înscrisurilor, în exercitarea activității sale profesionale.

33. Astfel, conform interpretării literale, când legiuitorul a avut în vedere data certă pe care o dobândește un înscris întocmit de avocat, s-a referit la aceasta în mod expres, respectiv la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 51/1995. În acest sens, a arătat că în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, conform art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 24/2000*). Or, art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 face referire la „atestarea datei actelor”, în timp ce art. 28 alin. (1) din același act normativ face referire la „dată certă”.

34. Aplicând metoda de interpretare logică, se observă că art. 92 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat prevede că un act juridic semnat în fața avocatului, care poartă o încheiere, o rezoluție, o ștampilă sau un alt mijloc verificabil de atestare a (...) datei actului, poate fi prezentat notarului public spre autentificare.

35. Or, raportat la efectele procedurii de autentificare prevăzute de art. 90 și următoarele din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată, cu modificările ulterioare (*Legea nr. 36/1995*), ar fi absurd ca în situația în care înscrisul căruia avocatul i-a redactat conținutul și i-a atestat data să mai fie prezentat notarului public pentru a îndeplini aceleași operațiuni.

36. După evocarea art. 641 din Codul de procedură civilă, apelantul a menționat că singurul registru public reglementat de Legea nr. 51/1995 este Registrul de asistență judiciară.

37. De asemenea, conform art. 3 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, avocatul are obligația de a înregistra operațiunile sale în Registrul electronic al actelor întocmite de avocat potrivit art. 3 alin. (1) lit. c) din același act normativ. Or, contractul dedus judecătii nu a fost înregistrat în Registrul electronic al actelor întocmite de avocat.

38. Prin urmare, executarea silită a fost încuviințată în mod nelegal, întrucât un înscris sub semnătură privată, chiar atestat de avocat, nu echivalează cu un înscris cu dată certă și nici cu înscrierea sa într-un registru public.

39. Intimații au formulat întâmpinare, prin care au solicitat respingerea apelului ca nefondat, susținând că hotărârea atacată este temeinică și legală, după care au reiterat apărările formulate în fața primei instanțe.

40. Apelantul a formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

41. Asupra admisibilității sesizării, instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

42. În acest sens, a arătat că litigiul ce formează obiectul judecătii în apel se află în competența legală a unui complet de judecată al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, investit să îl soluționeze în ultimă instanță, potrivit art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

43. De lămurirea chestiunilor de drept invocate depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât criticile apelantului vizează, în esență, faptul că actul de împrumut atestat de avocat, în baza căruia a fost demarată executarea silită contestată, nu constituie un titlu executoriu, deoarece nu este înregistrat într-un registru public, iar avocatul nu avea abilitatea legală de a conferi dată certă unui contract.

44. Chestiunile de drept invocate sunt suficient de importante pentru a activa mecanismul hotărârii prealabile, deoarece norma de la art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 este imperfectă și neclară prin raportare la dispozițiile art. 278 alin. (1) pct. 1 și 3, art. 638 alin. (1) pct. 4 teza finală și art. 641 din Codul de procedură civilă și ale art. 2.157 alin. (1) și art. 2.165 din Codul civil, putând conduce la interpretări diametral opuse.

45. Cu privire la cerința noutății chestiunii de drept, instanța de trimitere a arătat că scopul legiferării acestui mecanism al hotărârii prealabile este de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (control *a priori*), spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii, care are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită (control *a posteriori*).

46. Un act normativ adoptat recent are un potențial mai mare de a conține probleme de drept noi, care ar fi susceptibile de a genera practică neunitară, decât un act normativ mai vechi.

47. Cu toate acestea, nu se poate nega *de plano*, doar pe baza criteriului vechimii, că un act normativ mai vechi nu poate

genera chestiuni de drept noi, întrucât este posibil ca o instanță să fie chemată să se pronunțe pentru prima dată asupra respectivei chestiuni de drept, după cum sunt posibile modificări sau completări ulterioare mai recente ale actului normativ, care să ridice probleme de interpretare.

48. Ca atare, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în timp ce opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.

49. Din această perspectivă, instanța de trimitere a apreciat că este îndeplinită și cerința noutății, având în vedere numărul restrâns de hotărâri judecătorești pronunțate cu privire la chestiunile de drept ce formează obiectul sesizării.

50. Aceeași instanță a reținut că este îndeplinită și ultima cerință impusă de art. 519 din Codul de procedură civilă, deoarece chestiunile de drept invocate nu au făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

51. Apelantul a apreciat că singurul registru public prevăzut de Legea nr. 51/1995, anterior modificărilor aduse prin Legea nr. 25/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (*Legea nr. 25/2017*), era Registrul de asistență judiciară.

52. Registrul electronic al actelor întocmite de avocați și Registrul electronic al evidenței patrimoniului de afecțiune al avocaților au fost înființate prin Decizia Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 212 din 30 martie 2017.

53. Prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 271 din 26 august 2017 s-au aprobat registrele naționale ale avocaților români, fiind prevăzut în anexă Regulamentul de organizare și funcționare a registrelor naționale prevăzute de art. 3 alin. (3) și art. 5 alin. (10) din Legea nr. 51/1995.

54. Prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 325 din 17 februarie 2018 s-au aprobat regulile de procedură și anexele la acestea, aferente Regulamentului de organizare și funcționare a registrelor naționale ale avocaților români și s-a stabilit că registrele naționale ale avocaților români se pun în funcțiune după 90 de zile de la data publicării acestei hotărâri și vor funcționa în paralel cu cele ținute, în format hârtie, de fiecare formă de exercitare a profesiei de avocat.

55. La data de 29 mai 2018 a fost pus în funcțiune Registrul național al actelor atestate de avocat, prevăzut de art. 3 alin. (3) din Legea nr. 51/1995.

56. În acest context, apelantul a subliniat că registrul național al actelor atestate de avocat nu era un registru public anterior datei de 29 mai 2018.

57. A mai arătat că Legea nr. 51/1995 prevede un singur caz în care un înscris redactat de avocat dobândește dată certă, respectiv cea a înregistrării contractului de asistență juridică în registrul de evidență, conform art. 28 alin. (1) din același act normativ. Acest text de lege se coroborează cu cel de la art. 30 alin. (5) din Legea nr. 51/1995, care reglementează unicul caz în care un act redactat de avocat constituie titlu executoriu, respectiv contractul de asistență juridică.

58. Prin urmare, apelantul a subliniat că avocatul nu poate conferi dată certă înscrisurilor în exercitarea activității sale profesionale, reiterând, în sprijinul acestei concluzii, argumentele expuse în cuprinsul cererii de apel.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

59. Completul de judecată al instanței de sesizare a arătat că trebuie stabilit dacă un contract de împrumut, încheiat printr-un înscris sub semnătură privată și atestat de avocat la data de 13 decembrie 2012, conform art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, are dată certă în sensul dispozițiilor art. 278 alin. (1) pct. 1 și 3 din Codul de procedură civilă, pentru a constitui titlu executoriu.

60. Astfel, interpretarea art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, în sensul dacă sintagma „activitatea avocatului se realizează prin atestarea datei actelor prezentate spre autentificare”, este echivalentă cu conferirea de dată certă unui înscris sub semnătură privată, la care se referă dispozițiile art. 28 alin. (1) din același act normativ, trebuie să pornească de la art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, conform căruia în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

61. Or, în cuprinsul art. 3 alin. (1) lit. c) și art. 28 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 sunt folosiți termeni diferiți, respectiv „atestarea datei actelor” și „dată certă”, ceea ce conduce la concluzia că cele două expresii nu sunt echivalente din punct de vedere semantic și normativ.

62. Deși, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, avocații puteau atesta data înscrisurilor, între atestarea datei unui înscris și conferirea de dată certă unui înscris nu există identitate. Astfel, atestarea actului de către avocat sub aspectul conținutului său, al identității părților și al datei actului se face doar pentru ca actul să poată fi prezentat notarului public pentru autentificare. În schimb, data certă marchează momentul de la care existența înscrisului nu mai poate fi contestată de către terți.

63. Totodată, sintagma „atestarea datei actelor” nu poate fi interpretată ca având semnificația conferirii datei certe de către avocat unui înscris sub semnătură privată, în sensul art. 278 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, deoarece la data încheierii prin înscris sub semnătură privată a contractului de împrumut din 13 decembrie 2012 avocatul nu avea calitatea de funcționar.

64. Prin urmare, pentru a avea caracterul de titlu executoriu la data începerii executării silite contestate, respectiv la 12 decembrie 2017, contractul de împrumut constatat prin înscris sub semnătură privată, fără dată certă, trebuie să îndeplinească cerința prevăzută de art. 641 raportat la art. 278 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă, constând în înregistrarea înscrisului într-un registru public.

65. Din conținutul Legii nr. 51/1995 rezultă că, la data de 13 decembrie 2012, registrul de asistență judiciară era singurul registru public.

66. De asemenea, analiza art. 92 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat relevă că actele din arhiva profesională a avocatului nu sunt publice. În plus, normele de organizare și exercitare a profesiei de avocat consacră obligația avocatului de păstrare a secretului profesional.

67. Prin raportare la succesiunea modificărilor legislative și a hotărârilor adoptate de organele de conducere ale profesiei de avocat în această materie, instanța de sesizare a apreciat că Registrul de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat nu era un registru public, anterior datei de 29 mai 2018.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

68. Curțile de apel Alba Iulia, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Târgu Mureș și Timișoara au comunicat că nu au identificat practică judiciară relevantă cu privire la chestiunile de drept supuse dezlegării.

69. Curțile de apel Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța și Suceava au comunicat că au identificat practică judiciară relevantă cu privire la chestiunile de drept supuse dezlegării.

70. Curțile de apel Bacău, Brașov, București, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și

Timișoara au comunicat punctele de vedere ale judecătorilor din care au rezultat două opinii cu privire la fiecare chestiune de drept.

71. *Cu privire la prima chestiune de drept, într-o primă opinie*, s-a apreciat că, anterior datei de 29 mai 2018, Registrul de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat nu era un registru public (Tribunalul Neamț — Secția I civilă și de contencios administrativ și Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Piatra-Neamț, Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă, Tribunalul București — în opinie majoritară, Tribunalul Giurgiu — în opinie majoritară, Judecătoria Giurgiu — în opinie majoritară, Tribunalul Ialomița și judecătoriile din circumscripția sa — în opinie majoritară, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Buftea, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Videle, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Bistrița, Curtea de Apel Craiova, Judecătoria Brăila, Curtea de Apel Iași — Secția civilă, Judecătoria Iași, Judecătoria Pașcani, Tribunalul Vaslui și judecătoriile din circumscripția sa, Tribunalul Suceava — Secția I civilă și instanțele din circumscripția Curții de Apel Târgu Mureș).

72. *Într-o a doua opinie*, s-a apreciat că, anterior datei de 29 mai 2018, Registrul de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat era un registru public (Tribunalul Teleorman, Judecătoria Alexandria — în opinie majoritară, Judecătoria Târgu-Neamț, Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția I civilă, Judecătoria Șimleu Silvaniei, Judecătoria Jibou, Tribunalul Bihor — Secția I civilă, Judecătoria Buzău și Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă).

73. *Cu privire la a doua chestiune de drept, într-o primă opinie*, s-a apreciat că avocatul poate conferi dată certă unui înscris sub semnătură privată (Tribunalul Neamț — Secția I civilă și de contencios administrativ și Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Onești, Judecătoria Târgu-Neamț, Tribunalul pentru minori și familie Brașov, Judecătoria Rupea, Tribunalul București — în opinie majoritară, Tribunalul Giurgiu — în opinie majoritară, Judecătoria Giurgiu — în opinie majoritară, Tribunalul Ialomița și judecătoriile din circumscripția sa — în opinie majoritară, Judecătoria Buftea, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Alexandria — în opinie majoritară, Judecătoria Turnu Măgurele, Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția I civilă, Judecătoria Șimleu Silvaniei, Judecătoria Jibou, Judecătoria Brăila, Tribunalul Bihor — Secția I civilă, Judecătoria Buzău, Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă și instanțele din circumscripția Curții de Apel Timișoara).

74. *Într-o a doua opinie*, s-a apreciat că avocatul nu poate conferi dată certă unui înscris sub semnătură privată (Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Videle, Judecătoria Piatra-Neamț, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Iași — Secția civilă, Judecătoria Iași, Judecătoria Pașcani, Tribunalul Vaslui și judecătoriile din circumscripția sa, Tribunalul Suceava — Secția I civilă și instanțele din circumscripția Curții de Apel Târgu Mureș).

75. Hotărârile transmise de curțile de apel Bacău, Brașov și Cluj nu cuprind considerente relevante cu privire la chestiunile de drept supuse dezlegării.

76. Hotărârile transmise de curțile de apel București, Constanța și Suceava cuprind dezlegări numai cu privire la a doua chestiune de drept și sunt numai în sensul *primei opinii*, respectiv:

— Decizia civilă nr. 504 din 22 iulie 2014 (definitivă), prin care Tribunalul Constanța — Secția I civilă a reținut că ar fi fost inutilă menționarea în art. 278 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă a prerogativei avocatului de a conferi dată certă unui înscris sub semnătură privată, de vreme ce această prerogativă

este prevăzută în art. 3 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 51/1995, motiv pentru care a apreciat că actul de împrumut din 12 februarie 2013, care a dobândit dată certă prin atestarea sa de către avocat, constituie titlu executoriu, conform art. 2.157 alin. (1) din Codul civil;

— Sentința civilă nr. 1.783/2016 din 4 martie 2016 (definitivă prin neapelare), pronunțată în Dosarul nr. 59.985/301/2014, prin care Judecătoria Sectorului 5 București a reținut că avocatul are competența de a conferi dată certă unui înscris, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, astfel încât contractul de împrumut din 11 mai 2012, a cărui dată a fost atestată de avocat, constituie titlu executoriu, conform art. 2.157 alin. (1) și art. 2.165 din Codul civil;

— Sentința civilă nr. 5.312 din 16 iulie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 8.502/302/2019 (definitivă prin neapelare), prin care Judecătoria Sectorului 2 București a reținut că, potrivit art. 2.157 alin. (1) și art. 2.165 din Codul civil, constituie titlu executoriu contractul de împrumut din 31 august 2018, atestat de avocat, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995;

— Decizia nr. 721A din 20 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.219/193/2016* (definitivă prin anularea recursului), prin care Tribunalul Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a reținut că, de vreme ce contractele deduse judecătii au fost încheiate în fața unui avocat care a atestat data încheierii lor conform art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, în lipsa înscrierii în fals cu privire la atestarea efectuată de avocat, data încheierii contractelor este cea prevăzută în cuprinsul lor.

77. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

78. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

79. Prin Decizia nr. 17 din 17 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 15 iunie 2020, a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Ilfov — Secția civilă, în Dosarul nr. 15.367/94/2013**, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „1. Dacă un contract de împrumut atestat de avocat la 7 mai 2013 are sau nu caracter de titlu executoriu, în condițiile în care, la nivelul anului 2013, avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare — forma în vigoare în anul 2013. 2. Dacă un act atestat de avocat în anul 2013 în condițiile lipsei unui contract de asistență juridică este valabil sau nu, în condițiile în care art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 — forma în vigoare în anul 2013 menționează că avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă.”

80. În paragrafele 67—72 din decizia anterior evocată s-au reținut următoarele: „Raportat la exigențele anterior menționate, problema de drept identificată de titularul sesizării în conținutul primei întrebări nu se circumscrie noțiunii de chestiune de drept care să comporte o reală dificultate și să determine probleme de interpretare a unor texte de lege imperfecte, lacunare ori contradictorii. Din modalitatea de formulare a întrebării prin care se solicită a se stabili «dacă un contract de împrumut atestat de avocat la 7 mai 2013 are sau nu caracter de titlu executoriu, în condițiile în care, la nivelul anului 2013, avocații care redactau

acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare — forma în vigoare în anul 2013», rezultă că, în realitate, este vorba despre relaționarea unor prevederi legale și realizarea unui raționament judiciar, prin aplicarea dispozițiilor legale în raport cu o anumită situație de fapt, neputând fi identificate texte de lege lacunare ori controversate, care să necesite interpretarea printr-o hotărâre prealabilă. Astfel conturată, chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită nu relevă o reală, serioasă și veritabilă problemă de drept, deoarece nu vizează interpretarea unui text de lege lacunar ori neclar, cu posibilități multiple de interpretare, privind evaluarea caracterului de titlu executoriu al unui contract de împrumut atestat de avocat la data de 7 mai 2013, anterior modificării art. 39 din Legea nr. 51/1995. De altfel, instanța de trimitere nu are nicio dificultate în a identifica norma legală aplicabilă situației de fapt, aspect ce rezultă și din formularea punctului său de vedere expus în actul de sesizare. Față de cele arătate, se constată că prima întrebare din sesizare nu constituie o problemă de drept reală, serioasă și dificilă, iar textul art. 39 din Legea nr. 51/1995, forma în vigoare în anul 2013, este clar, fiind atributul exclusiv al instanței de trimitere să soluționeze cauza cu care a fost investită, aplicând în acest scop mecanismele de interpretare a actelor normative. Referitor la cea de-a doua întrebare din sesizare, respectiv «dacă un act atestat de avocat în anul 2013 în condițiile lipsei unui contract de asistență juridică este valabil sau nu, în condițiile în care art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 — forma în vigoare în anul 2013 menționează că avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă», se constată că aceasta este neclară și nu rezultă în ce măsură are legătură cu soluționarea contestației la executare cu care a fost investită instanța de judecată.”

X. Raportul asupra chestiunii de drept

81. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

82. Examinând admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, „Dacă, în cursul judecătii, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

83. În privința obiectului și a condițiilor sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impune a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) cauza să fie soluționată în ultimă instanță;
- c) cauza care face obiectul judecătii să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- d) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

e) chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

84. Evaluând elementele sesizării, pentru a stabili dacă sunt îndeplinite simultan toate condițiile care permit declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că doar primele 4 condiții sunt întrunite. În concret, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate legate de titularul sesizării, stadiul soluționării pricinii în care sesizarea a fost promovată, precum și cea referitoare la relația de dependență dintre chestiunea de drept ce se cere a fi lămurită și rezolvarea pe fond a litigiului.

85. Astfel, Tribunalul București este legal investit cu o contestație la executare, în faza procesuală a apelului. În raport cu dispozițiile art. 718 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora hotărârea pronunțată cu privire la contestație poate fi atacată numai cu apel, cu excepțiile prevăzute de lege, este evident că titularul sesizării soluționează cauza în ultimă instanță.

86. Cât privește condiția referitoare la existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, se reține că aceasta este îndeplinită, dar că se impune reevaluarea elementelor sesizării, pentru corecta stabilire a normelor legale incidente, în vederea formulării unui răspuns util instanței de trimitere. În concret, se contestă caracterul de titlu executoriu al unui contract de împrumut constat prin înscris sub semnătură privată, încheiat la data de 13 decembrie 2012 și atestat de avocat conform art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, în forma în vigoare la acea dată. Este necontestată împrejurarea că un contract de împrumut de consumație încheiat în formă autentică sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă constituie titlu executoriu, în ceea ce privește obligația de restituire, la expirarea termenului, conform art. 2.165 raportat la art. 2.157 alin. (1) din Codul civil.

87. Ceea ce reprezintă, în opinia instanței de trimitere, o chestiune de drept dificilă, ce se impune a fi dezlegată pe calea mecanismului reglementat de art. 519 din Codul de procedură civilă, este aceea de a stabili dacă data atestată de avocat, în condițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, reprezintă dată certă, prin raportare la art. 278 alin. (1) pct. 1 și 3 din Codul de procedură civilă și art. 641 din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 17/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe (Legea nr. 17/2017).

88. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că, în privința caracterului executoriu, un titlu executoriu nejurisdicțional nu este supus regulii înscrise în art. 24 din Codul de procedură civilă, ci el va fi supus legii în vigoare la data întocmirii sale, executorialitatea fiind o caracteristică intrinsecă a înscrisului respectiv, așa încât el nu va putea fi supus unei legi ulterioare, după cum o lege ulterioară nu poate suprima caracterul executoriu al unui astfel de înscris (a se vedea în acest sens G. Boroi, M. Stancu, *Drept procesual civil* — ediția a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, 2015, pagina 9). Această soluție, deși neprevăzută în mod expres de lege, ar fi similară celei cuprinse în art. 26 alin. (1) din Codul de procedură civilă, aplicabil prin analogie și în ce privește caracterul executoriu al înscrisului sub semnătură privată în raport cu momentul întocmirii sale. Doctrina a arătat că, întrucât este vorba de un înscris, adică de o probă preconstituită, această interpretare se impune, bazându-se pe rațiuni de previzibilitate a efectelor înscrisului constatator al actului juridic, soluția fiind o aplicație a principiului neretroactivității legii (a se vedea în acest sens M. Nicolae, în V.M. Ciobanu, M. Nicolae,

Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat, vol. I, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, 2016, pagina 139).

89. În consecință, în ce privește caracterul de titlu executoriu al unui contract de împrumut constat prin înscris sub semnătură privată, încheiat la data de 13 decembrie 2012, stabilirea împrejurării că data înscrisului este sau nu opozabilă terților nu se realizează prin raportare la prevederile art. 278 din Codul de procedură civilă, act normativ ce a intrat în vigoare la 15 februarie 2013, conform art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare. Pentru argumentele mai sus arătate, în cauză nu sunt aplicabile nici dispozițiile art. 641 din Codul de procedură civilă, în forma adoptată prin Legea nr. 17/2017.

90. Așadar, problema de drept a cărei dezlegare ar avea aptitudinea de a conduce la soluționarea pe fond a cauzei pendinte pe rolul instanței de trimitere este aceea dacă avocatul poate conferi dată certă înscrisului sub semnătură privată, conform art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, în forma în vigoare în anul 2012, prin raportare la procedeele de asigurare a opozabilității datei înscrisurilor sub semnătură privată față de terți, prevăzute de art. 1.182 din Codul civil din 1864. Trebuie avut în vedere faptul că, prin art. 230 lit. a) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 71/2011), prevederile art. 1.176—1.206 din Codul civil din 1864 au fost menținute până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010.

91. Nu în ultimul rând, este necesar a sublinia că și Legea nr. 51/1995 a suferit modificări majore prin Legea nr. 25/2017, inaplicabile raportului juridic dedus spre soluționare instanței de trimitere. Asupra acestor modificări legislative și a relevanței lor în ce privește admisibilitatea prezentei sesizări vor fi făcute anumite precizări cu ocazia examinării condiției referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept în discuție și la potențialul normelor de drept incidente de a conduce la apariția unei practici judiciare neunitare.

92. Referitor la cerința noutății chestiunii de drept este necesar a se observa că scopul legiferării acestui mecanism de unificare a practicii judiciare este acela de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (*control a priori*), spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii, care are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită (*control a posteriori*). Cerința noutății este una distinctă de aceea ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra respectivei probleme de drept și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, această din urmă condiție de admisibilitate fiind în mod cert îndeplinită.

93. Un act normativ recent intrat în vigoare are mai degrabă un potențial de a conține probleme de drept noi care ar fi susceptibile de a genera practică neunitară decât un act normativ intrat în vigoare de mai mult timp. Cu toate acestea, nu se poate nega *de plano*, doar pe baza criteriului vechimii, că un act normativ mai vechi nu poate genera chestiuni de drept noi, întrucât este posibil ca o instanță să fie chemată să se pronunțe pentru prima dată asupra respectivei probleme de drept, după cum sunt posibile modificări sau completări ulterioare ale actului normativ, care să ridice probleme de interpretare. Ca atare, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor în urma unei interpretări aplicate, în timp ce opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.

94. Nu se poate reține faptul că s-ar impune o reevaluare a aplicării unor norme mai vechi într-un context legislativ nou.

Astfel, norma cuprinsă în art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 a avut aceeași formă de la data republicării actului normativ, în anul 2001 (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001), iar în privința aplicării îndelungate de către instanțe a scopului și a formalităților de atribuire a datei certe înscrisurilor sub semnătură privată (a opozabilității „datei scripturii” față de terți) reglementată de art. 1.182 din Codul civil din 1864 nu există vreo incertitudine. Împrejurarea că legiuitorul a înțeles să confere caracter de titlu executoriu contractului de împrumut de consumație constat prin înscris sub semnătură privată cu dată certă, prin art. 2.165 raportat la art. 2.157 alin. (1) din Codul civil, nu determină o reapreciere a modului de interpretare și aplicare a legii vechi. Aceasta deoarece Codul civil are în vedere oricare dintre modalitățile prevăzute de lege de dobândire a datei certe, constituind, în această privință, doar o normă de trimitere.

95. În consecință, instanța supremă reține că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate a noutății chestiunii de drept ce se cere a fi lămurită.

96. Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat în mod constant, în jurisprudența dezvoltată, că în declanșarea procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept importantă, care să necesite cu pregnanță a fi lămurită și care să prezinte o dificultate de interpretare suficient de mare în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; Decizia nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018; Decizia nr. 20 din 20 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 6 august 2019).

97. Pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

98. Așa cum s-a reținut prin Decizia nr. 67 din 15 octombrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.068 din 18 decembrie 2018, „Problema eficienței sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, raportată la rezolvarea litigiului în care a intervenit, reclamă ca identificarea chestiunii de drept de către titularul sesizării să vizeze o problemă juridică reală, care ridică probleme de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, ce necesită rezolvarea de principiu a chestiunii de drept în procedura hotărârii prealabile, și nu realizarea unor operațiuni elementare de interpretare a unor dispoziții legale”. În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a mai statuat și prin Decizia nr. 48 din 18 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 828 din 27 septembrie 2018, Decizia nr. 5 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 28 februarie 2018, și Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017.

99. Raportat la exigențele mai sus reținute, chestiunea de drept identificată de instanța de trimitere în cuprinsul celei de a doua întrebări, astfel cum a fost reformulată, anume aceea dacă, în interpretarea art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, în forma în vigoare în anul 2012, raportat la art. 1.182 din Codul civil din 1864, avocatul are competența de a atribui data certă unui înscris sub semnătură privată, nu poate fi calificată ca o problemă de drept care comportă o reală dificultate.

100. Trebuie avut în vedere, în primul rând, că din analiza jurisprudenței instanțelor naționale, relevată în cuprinsul cap. VII din această decizie, rezultă că instanțele au apreciat, în mod unanim, că avocatul poate conferi dată certă înscrisului sub semnătură privată.

101. În al doilea rând, o analiză sumară a opiniilor exprimate în doctrină a demonstrat că textele de lege a căror interpretare se solicită nu prezintă potențial de aplicare neuniformă în practica judiciară, neavând caracter lacunar sau neclar. În concret, s-a apreciat că avocatul poate conferi dată certă unui înscris sub semnătură privată, ca și notarul public, deoarece prin legi speciale a fost recunoscută această competență și unor profesii liberale, nu pentru că registrele ținute în cadrul exercițiului fiecărei profesii în parte ar fi publice sau pentru că în exercitarea profesiei aceștia pot fi asimilați „ofițerilor publici” (a se vedea în acest sens I. Deleanu, articolul „Data certă-mijloc de publicitate și condiție a opozabilității” în *Pandectele române* nr. 1/2002, pagina 212). Practic, întreaga doctrină a îmbrățișat acest punct de vedere, în acest sens putând fi evocate, cu titlu exemplificativ: M. Tăbărcă, *Drept procesual civil*, ediția a II-a, Editura Solomon, vol. II, pagina 394, G. Boroi, M. Stancu, *Drept procesual civil*, ediția a 3-a, revizuită și adăugită, pagina 449, M. Fodor, în V.M. Ciobanu, M. Nicolae, *Noul Cod de procedură civilă, comentat și adnotat*, vol. I, pagina 719, Editura Universul Juridic, 2013.

102. De altfel, investit fiind cu dezlegarea unei chestiuni de drept similare, anume aceea de a statua dacă un avocat poate conferi dată certă unui înscris sub semnătură privată, însă nu sub imperiul art. 1182 din Codul civil din 1864, ci după intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, respectiv prin raportare la textul art. 278 alin. (1) pct. 1 din acest act normativ, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins sesizarea, ca inadmisibilă, prin Decizia nr. 17 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 508 din 15 iunie 2020. Pentru a pronunța această soluție a reținut că problema de drept semnalată nu este una reală, serioasă și veritabilă, deoarece nu vizează un text de lege cu posibilități multiple de interpretare. În consecință, a aprecia în sens contrar, anume că același text de lege, respectiv art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, într-un context normativ mai vechi, dar cuprinzând, în esență, aceleași soluții legislative, este un text lacunar sau neclar ar vădi o reală inconsecvență tocmai a acelei instanțe al cărei scop constituțional este unificarea practicii judiciare.

103. Cât privește prima întrebare adresată de titularul sesizării, respectiv dacă anterior înființării registrului național prevăzut de art. 3 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, text normativ introdus prin Legea nr. 25/2017, registrul de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat putea fi considerat registru public, se impun câteva precizări. O atare întrebare putea îngloba o chestiune de drept distinctă de cea care făcea obiectul celei de a doua interogații numai în măsura în care, încalcându-se regulile aplicării în timp a legii, s-ar fi apreciat că prevederile art. 641 din Codul de procedură civilă, în forma în vigoare începând cu data de 24 martie 2017, deci după modificarea textului prin Legea nr. 17/2017, sunt aplicabile litigiului aflat pe rolul instanței de trimitere. Mai exact, ar fi putut exista o relație de dependență între această chestiune de drept și rezolvarea fondului cauzei doar dacă s-ar fi apreciat că un titlu

executoriu nejurisdicțional nu este supus exclusiv legii în vigoare la data întocmirii sale, ci, în ce privește executorialitatea, și unei legi ulterioare, și că această din urmă lege, prin sintagma „numai dacă sunt înregistrate în registrele publice” ar fi introdus o nouă condiție, suplimentară și generală, pentru ca un înscris sub semnătură privată să fie titlu executoriu.

104. Însă, așa cum s-a reținut în precedentele considerente, art. 641 din Codul de procedură civilă, în actuala sa formă, este inaplicabil litigiului în cadrul căruia s-a formulat prezenta sesizare. În consecință, prima întrebare formulată de autorul sesizării este subscrisă și înglobată în mod logic celei de-a doua, vizând o unică chestiune de drept, astfel că nu necesită o abordare și un răspuns separat.

105. Pentru aceste considerente, constatând că nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 din același act normativ,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă, în Dosarul nr. 1.682/300/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

— *Dacă anterior datei de 29 mai 2018, când, conform Hotărârii Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 325 din 17 februarie 2018, a fost pus în funcțiune Registrul național al actelor atestate de avocat, prevăzut de art. 3 alin. (3) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Registrul de înregistrare a actelor juridice atestate de avocat era conform legii un registru public;*

— *Dacă dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, ce prevăd atestarea datei unui înscris de către avocat, se interpretează în sensul că avocatul poate da dată certă unui înscris sub semnătură privată.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 9 noiembrie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

